

ASUKASOPAS

Säilytä asunnossa

SISÄLLYSLUETTELO

TERVETULOA ASUKKAAKSI	1
YHTEYSTIEDOT	2
ASUNNON VUOKRAAMINEN	3
Vuokrasopimus	
Vakuus	
Virhelomake	
Vuokranmaksu	
Vesi- ja kaukolämmön online -palvelu	
Asunnon vaihtaminen, eli sisäinen muutto	
Irtisanominen	
ASUMISNEUVONTA	4
ASUNNON KUNNON TARKKAILU	5
Kosteusvaurioiden tarkkailu	
Kylpyhuoneen muovimaton tarkkailu	
Veden käytöstä	
Viemärin toiminnasta	6
Parvekkeen tarkkailu	
Huoneiston lämmityksestä	7
Ilmanvaihdosta	8
Sähkölaitteet	9
Jääkaappi	
Pakastin	10
Liesi	
Televisio ja netti	
Yleiset tilat ja pihat	
Varasto	
GYPROC-KIINNITYSOHJEET	11
KORJAUSVASTUUT	12
HUONEISTON JA MATERIAALIEN HOITOVINKKEJÄ	13
LEMMIKKIELÄIMET	14
LUMITYÖT	14
TOIMINTA HÄIRIÖTILANTEISSA	15
VUOKRALAISDEMOKRATIA	15
AVAIN HUKASSA	15
PALOVAROITIN	16
PELASTUSSUUNNITELMA	17
VAKUUTUKSET	17
TOIMINTA HÄTÄTILANTEISSA	17
JÄRJESTYSSÄÄNNÖT	18
LAKI YHTEISHALLINNOSTA VUOKRATALOISSA	19

TERVETULOA KIINTEISTÖ OY KUHMON TERVA-ASUNTOJEN ASUKKAAKSI

Tämän asukasoppaan tarkoituksena on kertoa Kiinteistö Oy Kuhmon Terva-asunnoista, sen toiminnasta ja asumisesta sen asunnoissa.

Opasvihkosesta löytyy myös jätteiden lajitteluohjeet sekä muita eri laitteiden ja materiaalien käyttöohjeita ja toimintaohjeita eri tilanteisiin.

Toivomme, että asukasoppaan avulla kotiudut paremmin uuteen kotiin ja asuinympäristöösi. Jos et löydä kaikkiin kysymyksiisi vastauksia oppaasta, niin älä epäröi ottaa yhteyttä isännöitsijän toimistoon.

Asukasopas tulee säilyttää asunnossa ja pois muutettaessa se täytyy jättää seuraavalle asukkaalle.

Kiinteistö Oy Kuhmon Terva-asunnot on Kuhmon kaupungin omistama kiinteistöyhtiö, joka on perustettu 1.1.1997. Ylintä päätösvaltaa käyttää Kuhmon kaupungin valitsemat kolme yhtiökokousedustajaa. Yhtiötä johtaa viisijäseninen hallitus, joka kokoontuu tarvittaessa.

Terva-asunnoilla on taajamassa 585 asuntoa ja haja-asutusalueen ulkopuolella 2 asuntoa.

KIINTEISTÖ OY KUHMON TERVA-ASUNNOT

www.kuhmontervaasunnot.fi

Toimiston osoite: Könninmäentie 2, 88900 Kuhmo

Henkilökunta: Pasi Tervo, toimitusjohtaja, isännöitsijä 044 725 5490
Sari Mikkonen, toimitusjohtaja, isännöitsijä 044 710 5065
Piia Myllylä, asumisneuvoja 044 710 5081
Sari Pulkkinen, kunnossapitoinsinööri 044 725 5492
Terho Pöllänen, remonttimies 044 710 5077
Rauli Haverinen, remonttimies
Timo Pulkkinen, remonttimies

Sähköposti: terva-asunnot@kuhmo.fi
pasi.tervo@kuhmo.fi
sari.mikkonen@kuhmo.fi
piia.myllyla@kuhmo.fi
sari.pulkkinen@kuhmo.fi

Kuhmon Kiinteistöhuolto Oy

Huoltoa vaativat tehtävät pyydetään ilmoittamaan Terva-asuntojen toimistolle päivystysnumero 044-068 2084

Karhunpolku 3 ja 5
Karpalotie 2 ja 4
Lakkatie 38
Mäntytie 2, 4, 10, 12 ja 14–16
Peuranpolku 9
Piilolantie 42
Sudenpolku 2–4
Virkatie 26

Terva-asuntojen huolto

Huoltoa vaativat tehtävät pyydetään ilmoittamaan Terva-asuntojen toimistolle päivystysnumero 044-068 2084

Ansakuja 2
Huoltotie 14
Kappelikuja 11 ja 13
Koirisärkätie 4
Koppelokuja 1
Kotilaakso 2–4 ja 3–5
Kotirinne 2–4
Könninmäentie 2
Metsokuja 2
Miilukuja 1
Piilolantie 40
Pyykuja 15–17, 19 ja 20–26
Tervaskuja 4–8
Peuranpolku 7

ASUNNON VUOKRAAMINEN

VUOKRASOPIMUS

Vuokrasopimus laaditaan isännöitsijän toimistossa. Samalla vuokralainen tekee muuttoilmoituksen postiin ja maistraattiin. Vuokrasopimusta allekirjoitettaessa vakuusmaksu pitää olla maksettuna. Avaimet saa käyttöönsä vuokrasopimuksen allekirjoittamisen jälkeen isännöitsijän toimistosta.

VAKUUS

Asuntoa vuokrattaessa asukas maksaa vakuutena vuokrasopimuksen velvoitteiden täyttämistä 200 euroa. Asukas saa huoneiston käyttöönsä vasta vakuuden maksettuaan. Jos asukas irtisanoo asuntonsa vuokrasopimuksen, hän saa maksamansa vakuuden takaisin, mikäli huoneisto on jätetty siistiin ja hyvään kuntoon sekä vuokrat ja käyttökorvaukset on maksettu.

Jos asukas haluaa vaihtaa asuntonsa toiseen Terva-asuntojen asuntoon, niin hänelle palautetaan entisen asunnon vakuusmaksu, mikäli edellä mainitut ehdot täyttyvät. Kun hän vuokraa uuden Terva-asuntojen asunnon, niin hänen täytyy maksaa uusi vakuusmaksu. Vakuus on sopimuskohtainen.

VIRHELOMAKE

Uuden asukkaan täytyy täyttää asuinhuoneiston virhelomake. Lomakkeita saa isännöitsijän toimistosta. Lomake tulee täyttää, vaikka asunto olisi virheetön. Lomake tulee palauttaa kahden viikon kuluessa muutosta. Jos asukas ei palauta lomaketta, niin hänen katsotaan hyväksyneen asunnon kunto virheettömänä. Mikäli pois muuttaessa asunnossa havaitaan vikoja tai puutteita, katsotaan ne vuokrasuhteen aikana ilmenneiksi, ja asukas on silloin korvausvelvollinen. MUISTA PALAUTTAA VIRHELOMAKE!

VUOKRANMAKSU

Asukas maksaa vuokran vuokralaskulla. Vuokran maksupäivä on kunkin kuukauden 15 päivä, eräpäivän siirtämisestä on sovittava isännöitsijän toimistossa. Vuokraan sisältymättömät käyttökorvaukset on merkitty rastilla vuokrasopimukseen.

VESI- JA KAUKOLÄMMÖN ONLINE -PALVELU

Tilaa tiedotteet veden ja kaukolämmön tulevista käyttökatkoksista ja häiriöistä matkapuhelimeesi tai sähköpostiisi. Palvelun käyttöönotto tai käyttö on veloituseton. Palveluun pääset www.kuhmonvesinergia.fi, Vesi ja Kaukolämpö välilehdiltä, Häiriötiedote ja Tilaa. Sitten avautuu uusi ikkuna, lisäämällä osoitteen ja yhteystietosi jälkeen klikkaa tilaa palvelutiedotteet- painiketta. Muuton jälkeen voit peruuttaa palvelutiedotteen tilauksen samasta palvelusta.

ASUNNON VAIHTAMINEN, ELI SISÄINEN MUUTTO

Terva-asuntojen asukkailla on mahdollisuus vaihtaa asuntoa sopivampaan heidän elämäntilanteensa mukaan. Asukkaan täytyy täyttää asuntohakemus ja palauttaa se toimistolle. Sisäisessä muutossa ei peritä päällekkäisiä vuokria.

IRTISANOMINEN

Asuinhuoneiston vuokralaisen vuokrasopimuksen irtisanominen täytyy tehdä kirjallisesti isännöitsijän toimistossa. Irtisanomisaika on yksi kuukausi laskettuna irtisanomiskuukauden viimeisestä päivästä. Esim. jos aiot muuttaa pois maaliskuun alussa, niin sinun täytyy sanoa vuokrasopimuksesi irti tammikuun loppuun mennessä. Muista siis tehdä irtisanominen hyvissä ajoin!

ASUMISNEUVONTA

Asumisneuvoja auttaa, opastaa ja neuvoo mahdollisimman varhaisessa vaiheessa asumiseen liittyvissä asioissa ja kysymyksissä.

Asumisen asioita ja kysymyksiä voivat olla

- vaikeudet vuokranmaksussa
- häätö
- asumiseen liittyvät häiriöt
- asunnon huonoon hoitoon liittyvät asiat
- muut asumiseen liittyvät kysymykset.

Asumisneuvonnan tavoitteena on

- häätöjen ennaltaehkäisy, häätöjen määrän väheneminen
- asiakkaiden ohjaaminen tarvittavien palveluiden piiriin.

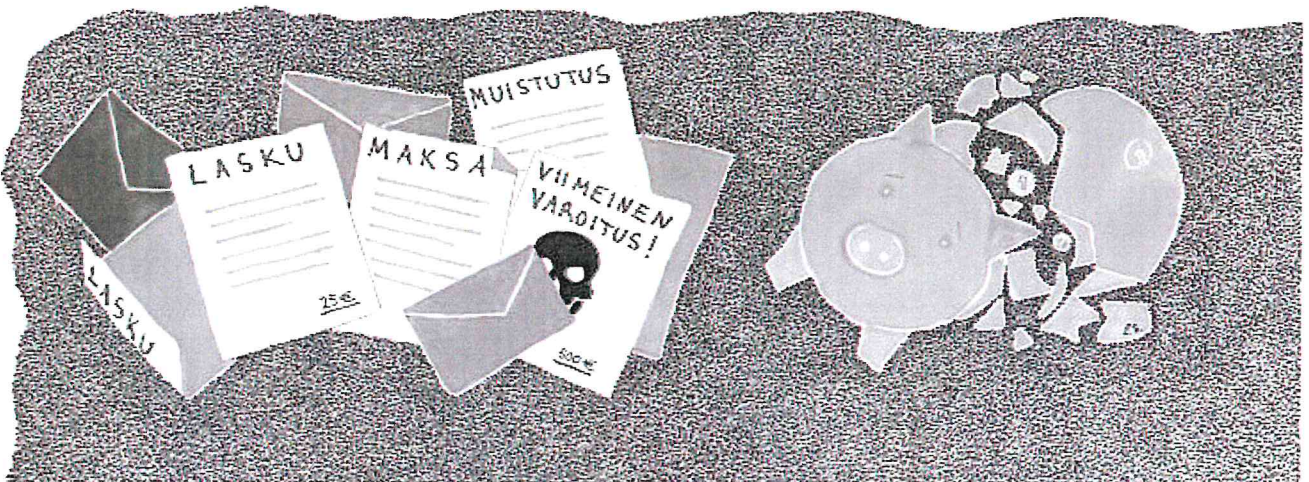
Otathan yhteyttä ajoissa!

Asumisen ongelmatilanteissa on tärkeää ottaa yhteyttä Asumisneuvojaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Tällöin meillä on parhaat mahdollisuudet toimia tilanteen parantamiseksi. Asumisongelmien taustalta voi löytyä erilaisia elämän solmuja. Solmujen ja ongelmien aukaisemiseksi on olemassa eri kanavia ja palvelujärjestelmiä, joihin asumisneuvoja voi tarvittaessa ohjata asukkaan. Ole siis rohkeasti yhteydessä! Yhteyttä asumisneuvojaan voivat ottaa asiakkaat itse, sosiaalityö, asukkaan läheiset ja muut yhteistyökumppanit.

Asumisneuvojan tavoittaa ma – pe klo 8–16 numerosta 044 710 5081 tai sähköpostitse piia.myllyla@kuhmo.fi.

Asumisneuvonnan toimipiste on Terva-asuntojen toimistolla, osoitteessa Könninmäentie 2.

Tarvittaessa asumisneuvoja tekee myös kotikäyntejä.

ASUNNON KUNNON TARKKAILU

KOSTEUSVAURIOIDEN TARKKAILU

Kosteusvaurioiden ehkäisemiseksi kunnollinen tuuletus on tärkeää. Älä siis tuki ilmanvaihtoventtiilejä ja huolehdi kylpyhuoneen kuivattuksesta. Vältä pyykin kuivattamista sisällä.

Asukkaan täytyy ilmoittaa isännöitsijälle havaitsemistaan kosteusvaurioista. Vaurioita ovat mm.

- Lattiapinnoitteet muuttavat väriään.
- Tapetit irtoavat seinältä.
- Maali ei pysy tai hilseilee seinällä tai katossa.
- Sisätiloissa tuntuu homeen tai "ummehtuneen" hajua.
- Seinissä tai katossa on homepilkkuja.

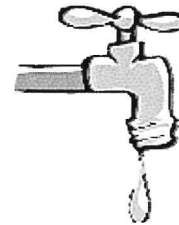
Suurin osa tapahtuvista vahingoista liittyy veteen, esim. viemärit tukkeutuvat, vesihanat jäävät vuotamaan, letkut irtoavat. Siksi jokaisen asukkaan kannattaa olla huolellinen näissä asioissa.

KYLPYHUONEEN MUOVIMATON TARKKAILU

Asukkaan tulee tarkkailla kylpyhuoneen muovimaton kuntoa kosteusvaurioiden syntymisen ja homekasvuston kehittymisen ehkäisemiseksi.

Tarkkaile erityisesti kylpyhuoneessa, että

- muovimatto ja sen saumat ovat ehjät
- muovimatto on hyvin kiinni lattiassa ja seinien alaosassa
- putkistojen läpiviennit muovimatossa ovat tiiviit
- silikonit eivät ole ratkenneet

Jos edellä mainitut asiat eivät ole kunnossa, täytyy ottaa yhteyttä isännöitsijään.

VEDEN KÄYTÖSTÄ

Vesimaksut muodostavat suuren osan asumiskustannuksista. Lämminvesi on kaksi kertaa kalliimpaa kuin kylmävesi. Veden kulutukseen vaikuttaa käyttötottumukset. Kohtuullinen vedenkäyttö on noin 130–170 litraa asukasta kohti vuorokaudessa.

- Ilmoita heti vuodoista hanoissa ja WC- kalusteissa. Pienistäkin vesivuodoista kasvaa iso lasku.
- Kiinnitä huomiota käyttötottumuksiin. Vesi on kallista!
- WC:n huuhtelulaitteiden pienetkin vuodot voidaan todeta laittamalla paperinpala pöntön seinälle ja seuraamalla kastuuko se.
- Pese täysiä koneellisia pyykkiä ja astioita tai käytä erilaisia säästö- ja vajaatäyttöohjelmia.
- Valitse järkevästi pesulämpötilat.
- Seuraa koneen pesuainetarvetta, älä yliannostele.
- Pyykin- tai astianpesukonetta ei koskaan saa jättää käyntiin ilman valvontaa.
- Sulje pyykin- ja astianpesukoneen hanat jokaisen käyttökerran jälkeen. Jos hanaa ei suljeta, voi ajan kuluessa paine rikkoa vesiputken.
- Älä tiskaa ja huuhtele astioita juoksevalla vedellä.

Pyykin- ja astianpesukoneen asennuksessa on otettava huomioon sekä sähköasennusten että vesi- ja viemäriasennusten asettamat vaatimukset koneiden liittämistavalle. Pyykinpesukoneen paikka on huoneiston kylpyhuoneessa.

Vuoto vuodessa	Vuotokohtan koko	Lisäkustannus
30 m /vuosi Tiheä tippavuoto	 Ompelulanka	67 euroa
300 m /vuosi Ohut vesivirta	 Parsinneula	675 euroa
3 000 m /vuosi WC:n jatkuva vuoto	 Tulitikku	6750 euroa
30 000 m /vuosi Jatkuva vesivirta	 Lyijykynä	67500 euroa

Vuotava vesimäärä, kun vedenpaine on 50 m vp (500 kPa)

VIEMÄRIN TOIMINNASTA

Viemäriverkosto ei pysty kuljettamaan sinne sopimattomia jätteitä. Tukkeutumista varten vuoksi viemäriin ei saa laittaa:

- kiinteitä kotitalousjätteitä (perunan, hedelmien tms. kuoria), pohjaan palaneita keitoksia
- kahvinporoja
- tupakan tumppeja
- kääre- tai sanomalehtipaperia
- tekstiilejä
- hiekkaa, kissanhiekkaa, multaa
- rasvaa, öljyä, bensiiniä, liuottimia jne.
- ongelmajätteitä
- wc-raikastintelineitä, lääkepakkauksia tms. kylpyhuonetarvikkeita.
- vaippoja, terveysiteitä, ehkäisyvälineitä, käsipyyhkeitä
- Remontin aikana käytettäviä sementtilaasteja, tasoitteita tai laattaliimoja

Kylpyhuoneessa on lattiakaivo, joka estää putkistojen tukkeutumista keräämällä irtokarvoja ja muita hiukkasia, ajan myötä lattiakaivo täyttyy edellä mainituista roskista. Koska lattiakaivo on suorassa yhteydessä jätevesiverkkoon, se on mahdollinen pöpöpesä. Puhdistaa siis lattiakaivo säännöllisesti välttääksesi tukkeutumia ja bakteerikasvustot. Lattiakaivon voit puhdistaa esimerkiksi vanhalla tiskiharjalla sekä desinfioivalla puhdistusaineella.

PARVEKKEEN TARKKAILU

Parvekkeen kosteusvaurioita estetään seuraavilla toimilla:

- Pidä vedenpoistoreitit avoinna.
- Tarkkaile lattian pintarakenteen kuntoa ja ilmoita vaurioista isännöitsijälle.
- Lakaise lumi ja sohjo heti pois parvekkeen lattialta.
- Parveke täytyy puhdistaa säännöllisesti sekä tarvittaessa kuivata.
- Nosta parvekkeella olevat märät matot kuivumaan vesisateen

jälkeen, koska ne irrottavat parvekkeen lattiasta maalia ja aiheuttavat hygienia- ja kosteushaittoja.

Muistathan, että parvekettä ei saa pestä juoksevalla vedellä, koska alakerran parveke ja talon ulkoseinät voivat likaantua. Parvekkeen voi pyyhkiä nahkealla räsyllä.

Mattojen tomutus on kielletty parvekkeella, tomuta matot matonkopistelutelineellä.

HUONEISTON LÄMMITYKSESTÄ

Huonelämpötiloilla on suuri merkitys energiankulutukseen. Yhden asteen lämpötilan nostaminen lisää energiankulutusta 4–7 %. Myös pölyhaitta kasvaa lämpötilan noustessa.

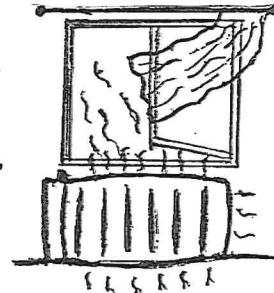
Suomessa yleinen lämpötilan ohjearvo asuintiloissa on noin 20...22 astetta. Makuuhuoneissa lämpötila voisi olla asteen tai pari alhaisempikin, sillä viileämmässä on parempi nukkua. Keski-Euroopassa ohjearvo asuintiloissa on noin 18 astetta.

Joistakin huonelämpötila tuntuu viileältä, mutta eri tutkimusten mukaan se on kaikkein terveellisin. Muista, että kätesi lämpötila on n. +35 °C. Se aistii esim. +30 °C:n lämmityspatterin viileäksi, mutta tosiasiaa tämä patteri vielä lämmittää +21 asteista huonetta.

Virallisesti lämpötila mitataan oleskeluvyöhykkeeltä, jolla tarkoitetaan huonetilan aluetta yhden (1) metrin etäisyydeltä ikkunasta ja 0,5 metrin etäisyydeltä ikkunattomasta ulkoseinästä sekä 1,5 metrin korkeudelta lattiasta. Mittaus suoritetaan normaali olosuhteissa, ei esimerkiksi pitkäaikaisen tuuletuksen jälkeen.

Lämmityspatterit luovuttavat lämpöä huoneistoon. Patterissa on termostaatti, joka säätelee patterin lämpötilaa. Termostaatti tarvitsee tilaa ja aikaa, se toimii pienellä viiveellä. Ota huomioon, että ulkoilman lämpötilan äkilliset muutokset vaativat aikansa lämmön tasautumiseksi. Jos asunnossa on kuuma, niin ei yllämpöä kannata tuulettaa harakoille, vaan patterit on säädettävä.

Asukkaan on tärkeää muistaa:

- Ilmoittaa heti patterin vesivuodoista isännöitsijälle.
- Hankkia tarkka huonelämpömittari ja sijoittaa se oleskeluvyöhykkeelle, ei ulkoseinälle.
- Seurata huonelämpötiloja ja ilmoittaa liian korkeasta tai liian matalasta lämpötilasta Terve-asuntojen toimistoon.
- Tuulettaa pikaisesti ristivedolla, on tehokkain ja energiaa säästävin tuuletustapa.
- Ei jättää ikkunoita ja ovia auki lähtiessäsi asunnosta.
- Ei sijoittaa huonekaluja, verhoja tms. välittömästi pattereiden eteen tai yläpuolelle, jotta lämpö pääsisi esteettä leviämään huoneeseen.
- Ilmaustarvetta kuvaa loriseva ääni pattereissa tai jos jatkuvasti vain patterin alaosa on lämmin ja yläosa kylmä.
- Jos vain patterin yläosa on lämmin, toimii patteriventtiili oikein. Kun tartut toisella kädellä patteriin tulevaan johtoon ja toisella kädellä patterista lähtevään johtoon, tunnet kädelläsi pienenkin lämpötilaeron. Tällöin vesi virtaa patterissa. Kesällä lämpöä ei saisi tuntua.
- Patteritermostaattia kannattaa ruuvata keväällä, kesällä ja syksyllä muutaman kerran kiinni ja auki sen jumittumisen estämiseksi.
- Pidä porraskäytävien, tuulikaappien ja kylmien tilojen oven kunnolla kiinni.

ILMANVAIHDOSTA

Ilmanvaihdon tarkoituksena on poistaa asunnon sisäilmaa pilaavia epäpuhtauksia ja samalla tuoda asuntoon riittävästi puhdasta ja raikasta ilmaa. Huoneilman epäpuhtauksista on tarkemmin selvitetty tämän kappaleen lopussa. **Huoneen ilman tulee vaihtua vähintään kerran kahdessa tunnissa.**

Ihminen viettää 60 % ajastaan sisätiloissa ja ulkoilmassa vain 10 %. Siksi sisäilman laatu on merkitykseltään suurempi kuin ulkoilman. Hyvä ilmanvaihto on perusedellytys sekä asunnon että asukkaiden terveydelle.

Ilmanvaihdossa tärkeitä asioita ovat:

- Kosteuden poisto. Kosteutta tulee mm. pyykin kuivattamisesta
- Epäpuhtaudet (hiilidioksidipitoisuus) ja niiden poistaminen huoneilmasta. Epäpuhtauksista on tarkemmin kerrottu tämän kappaleen lopussa.
- Uuden raikkaan ilman sisääntuonti mm. korvausilmaventtiileillä
- Ilmanvaihdon tarpeenmukainen säätö

Ilmanvaihto on riittämätön, mikäli kosteus tiivistyy lasipintoihin.

Ilmanvaihtolaitteiden pitää olla jatkuvasti toiminnassa, sisäilman kustannuksella ei kannata säästää energiaa. Ilmanvaihtoa tulee lisätä mm. pestäessä/kuivattaessa pyykkiä tai laitettaessa ruokaa sekä tupakoitaessa sisätiloissa. Huoneistossa tehtävien töiden yhteydessä mm. maalattaessa tai lakattaessa, tulee huolehtia riittävästä tuuletuksesta työn aikana ja sen jälkeen.

Näin varmistat huoneistosi ilmanvaihdon toiminnan

- Keittiön ikkuna ja parvekeovi on pidettävä suljettuna ruuanlaiton ajan, muuten käryt leviävät huoneiloihin. Korvausilman saamiseksi keittiön viereisen huoneen ikkunaa voi pitää auki.
- Asukkaan tehtävänä on kolme kertaa vuodessa tarkistaa poistoilmaventtiileihin kertynyt lika ja pöly, sekä puhdistaa harjalla ja tiskiaineella venttiilit. Keittiössä venttiili likaantuu nopeammin, kuin muissa huoneissa. Mikäli venttiilien puhdistaminen jätetään tekemättä, niin huoneiston ilma vaihtuu huonommin. Myös talotuulettimen/ liesituulettimen rasvasuodatin pitää puhdistaa kahden kuukauden välein.
- Poistoilmaventtiilin keskiosan asentoa ei saa muuttaa eikä venttiiliä tukkia.
- Kun tuuletat, tuuleta nopeasti ristivedolla.

Jos epäillään, että ilmanvaihdon poistoilmaventtiili (venttiilejä on wc:ssä, kylpyhuoneessa, keittiössä, vaatehuoneessa) ei vedä tai että venttiilistä tulee käryä huoneistoon, voidaan asia testata talouspaperilla asettamalla paperi poistoilmaventtiiliä vasten

- Sopiva ilmavirta pitää talouspaperin paikallaan, liian voimakas pyrkii imaisemaan paperin kanavaan.
- Jos paperi putoaa, ilmanvaihto on riittämätön

Huoneilman epäpuhtaudet

Huoneilma sisältää kemiallisia epäpuhtauksia, jotka voivat olla peräisin rakennus- ja sisustusmateriaaleista, kosteuden vaurioittamista rakenteista, ihmisen toiminnoista tai asunnon ulkopuolelta (rakennuksen muut tilat, teollisuus, liikenne).

Formaldehydi on huoneen lämmössä väritön ja pistävän hajuinen kaasu, jonka lähteinä toimivat mm. rakennus- ja sisustusmateriaalit, tekstiilit, kosmeettiset aineet, liimat ja tupakansavu. Pienet formaldehydimäärät saa pois asunnosta tuulettamalla. Formaldehydi aiheuttaa kurkkukipua, silmäoireita sekä muita ärsytysoireita.

Radon on hajuton, mauton ja näkymätön maaperästä tuleva radioaktiivinen kaasu, joka ei aiheuta välittömiä oireita. Radon lähettää hajotessaan ionisoivaa säteilyä, jonka on todettu lisäävän keuhkosyöpäriskiä erityisesti tupakoitsijoilla, koska radon ja tupakointi lisäävät toistensa haittavaikutuksia. Radonia syntyy jatkuvasti maankuoressa, josta se kulkeutuu asuntoihin. Kohonneita radonpitoisuuksia voi esiintyä pientalojen lisäksi kerrostalojen maan tasalla olevissa asunnoissa.

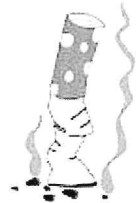
Muita terveyshaittoja aiheuttavia kemiallisia epäpuhtauksia ovat mm. ammoniakki, asbesti, hiilidioksidi, hiilimonoksidi eli häkä, styreeni ja erilaiset haihtuvat orgaaniset yhdisteet. Huoneilmasta on analysoitu useita satoja erilaisia haihtuvia orgaanisia yhdisteitä eli VOC- yhdisteitä, joiden on arvioitu olevan yhtenä syynä sisäilmaongelmiin. Myös huonepöly, varsinkin ilmassa leijuva pöly voi aiheuttaa hengitystieoireita allergisille.

Viherkasveistamme useimmat tuoksuvat voimakkaasti sekä vapauttavat sisäilmaan kemiallisia yhdisteitä, jotka ärsyttävät allergikkoja. Jos olet allergikko, testaa viherkasveihin mahdollisesti liittyvät allergiset reaktiosi poistamalla kasveja vaiheittain. Viherkasvien lehtiä voi puhdistaa kostealla liinalla.

TUPAKOINTI

Tupakansavu on yksi merkittävimmistä sisäilman epäpuhtauksista. Tupakansavun lähteenä voi olla huoneistossa tupakointi, mutta myös rakennevuotojen tai väärin toimivan ilmanvaihdon seurauksena muualta sisätilaan kulkeutuva tupakansavu.

Tupakointi on kielletty talojen yhteisissä ja yleisissä tiloissa. Tupakointikielto asunnoissa on kirjattu vuokrasopimukseen. Asumisviihtyvyyden turvaamiseksi tupakointia ei suositella parvekkeilla. Vuokralainen on korvausvelvollinen tupakansavun huoneistolle aiheuttamista vahingoista.

SÄHKÖLAITTEET

Asukkaan on muistettava sähkölaitteista:

- Viallinen sähkölaitte on välittömästi poistettava käytöstä tai korjautettava valtuutetulla sähköalan huoltomiehellä.
- Asunnon pistorasioiden, kytkimien ja näkyvien kaapeleiden tulee olla ehjiä. Vioista täytyy ilmoittaa isännöitsijälle.
- Eri kokoisia sulakkeita kannattaa varata asuntoon. Sulakkeiden vaihtoa pitää harjoitella etukäteen.
- Varalamppuja kannattaa myös varata huoneistoon.
- Sähkökatkoksia varten asunnossa olisi hyvä olla paristolla toimiva käsivalaisin.
- Vesi johtaa hyvin sähköä. Vältä sähkölaitteiden käyttöä tilanteissa, joissa on runsaasti vettä lähistöllä esim. suihkussa käydessäsi.

Mitä sähkötöitä saa itse tehdä?

Tavallinen sähkönkäyttäjä ei saa tehdä kiinteitä sähköasennuksia, eikä saa puuttua lainkaan niihin. Varsinaisten sähkötöiden tekeminen on luvanvaraista toimintaa ja vaatii tarpeellisen ammattipätevyyden. Muutamia pieniä, lähinnä siirrettäviin sähkölaitteisiin kohdistuvia korjaustöitä saa tehdä itse. Valaisimen saa itse kytkeä katossa olevaan valaisinliittimeen eli "sokeripalaan". Tätä varten on katkaistava virta ryhmä- tai mittaritaulun pääkytkimestä. Pelkkien liitinten varaan valaisinta ei saa jättää riippumaan, vaan se on ripustettava kattokoukkuun. Asukas saa itse vaihtaa valaisimen lamput ja särkyneet sulakkeet

JÄÄKAAPPI

Jääkaappi täytyy vuosittain ottaa pois paikoiltaan ja kaapin takaosa puhdistaa pölystä. Pölykerros lisää sähkönkulutusta sekä aiheuttaa palovaaran. Jääkaapin oven tiivisteet kannattaa tarkastaa säännöllisesti. Tarkkaile jääkaapissa olevaa sulatusveden poistoputkistoa. Jos se tukkeutuu, valuu vesi lattialle ja siitä syntyy kosteusvaurio. Vaurion estämiseksi puhdistu putkisto ja sulatusveden haihdutusmalja aika ajoin.

PAKASTIN

Sulata ja tyhjännä mahdollinen pakastimesi sekä hävitä vanhentuneet tuotteet. Turhien tuotteiden säilyttäminen lisää pakastimen energian kulutusta.

LIESI

Unin ja keittolevyjen säännöllinen puhdistaminen lisää merkittävästi niiden käyttöikää. Kerran vuodessa kannattaa myös siirtää uunia ja puhdistaa uunin tausta.

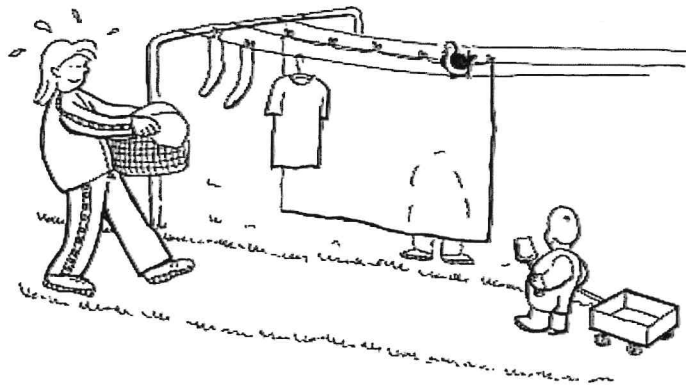
TELEVISIO JA NETTI

Kerros- ja rivitalo- asuoneistoissa on optisella kuidulla toteutettu 10/10 Mbit/s laajakaistayhteys sekä Kaisanetin kaapelitelevisiopalvelu. Mikäli yhteyksissäsi tai palveluissasi on teknisiä häiriöitä tai ne eivät toimi lainkaan, soita Kaisanetin Käyttövalvomoon **0800 391 000** (maksuton/auki 24 h) tai lähetä sähköpostia osoitteeseen asiakastuki@kaisanet.fi.

Paritaloissa on yhteisantenni.

YLEISET TILAT JA PIHAT

Yleisten tilojen hyvä käytettävyys on tärkeää kaikille asukkaille. Yleisiä tiloja ovat ulkoiluvälinevarastot, käytävät, varastot ja saunatilat.

Tärkeää tietoa asukkaille:

- Yleisissä tiloissa, pesutiloja lukuun ottamatta, riittää 17–18 °C lämpötila.
- Vuotavista vesikalusteista pitää ilmoittaa heti Terva-asuntojen toimistolle.
- Palaneista lampuista, viallisista pistorasioista jne. pitää ilmoittaa heti Terva-asuntojen toimistolle.
- Ulko-ovien täytyy sulkeutua kunnolla.
- Pesukoneita, kuivaushuoneen laitteita jne. pitää käyttää vettä ja energiaa säästävästi.
- Poistoilmaventtiilejä ei saa tukkia.
- Korvausilmaventtiilit on pidettävä auki.
- Valot pitää sammuttaa poistuttaessa tiloista.

Älä säilytä pihalla ylimääräistä tavaraa kuten veneitä tai asuntovaunuja. Autojen pysäköinti on sallittua vain niille varatuille paikoille. Vain huoltoajo on sallittu porraskäytävien eteen!

Autojen lämmityspistorasiapaikat varataan isännöitsijän toimistosta. Lämmityspistorasioiden kannet on pidettävä lukittuina.

VARASTO

Kerrostalojen kellarikerroksessa sijaitsee myös häkkivarastot. Jokaista asuntoa kohti on yksi verkolla ympäröity varastotila. Asukkaan tulee itse hommata lukko häkkivarastonsa oveen. Pois muutettaessa häkkivarasto täytyy tyhjentää. Rivitaloissa on asukkaille varastokopit joko erillisessä varastorakennuksessa tai asuntojen pihalla on omat varastorakennukset.

KIINNITYSOHJEET KUIVAN TILAN GYPROC-LEVY SEINÄÄN

Huoneiston väliseinät ovat yleensä lastulevyä tai Gyproc-levyä. Tässä on ohjeita ja kiinnikemalleja, kun kiinnität Gyproc-levyyn peilejä, hyllyjä, valaisimia, vaatenaulakoita jne. Kalusta huoneisto ensin jotakuinkin lopulliseen asuun ja jätä taulujen yms. esineiden kiinnittäminen viimeiseksi, niin vältät turhien reikien tekemistä seiniin.

Kevyet esineet kiinnitetään nauloilla, kattovalaisimet koukuilla ja raskaammat esineet kiinnikkeillä.

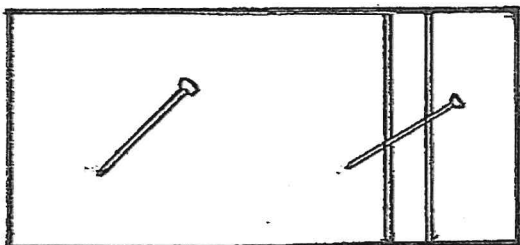
Raskaat ja lujaa tukea vaativat kalusteet, jotka aiheuttavat samanaikaisesti sekä veto- että puristusrasituksia, kiinnitetään runkoon asennettujen lisätukien varaan. Lisätuet on asennettu runkoon ennen levytystä. Lisätukea vaativa kaluste on mm. vessan lavuaari, joka on kiinnitetty paikalle jo rakennusvaiheessa.

Kiinnitä erittäin painavat tai suurelle rasitukselle alttiit esineet, (kuten seinälle ripustettavat kirjahyllyt ja raskaat kattovalaisimet), taustatukeen tai levyn takana olevaan runkoon.

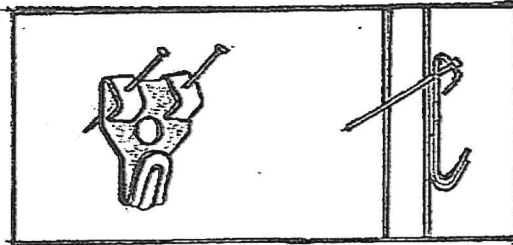
Mikäli olet kiinnittämässä jotain kylpyhuoneen seinään, mikä rikkoo seinämaton, niin ota yhteyttä isännöitsijään.

Tässä on muutamia esimerkkejä eräiden esineiden painoista: Taulut, kattovalaisimet ja seinäkellot painavat yleensä alle 5 kg. Ryijyt painavat yleensä 5 kg/m² ja peilit 10 kg/m². Vaatenaulakot vaatteineen noin 20 kg/juoksumetri. Kirjahyllyt noin 40 kg/juoksumetri kirjoja.

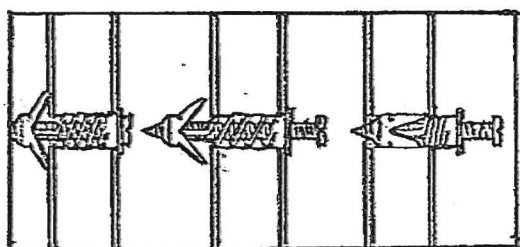
Yleisimmät kiinnikkeet

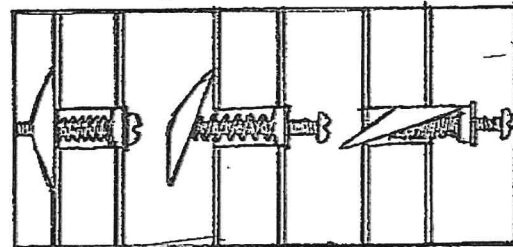
1. Teräsnaula tai ruuvi ↓ 2 kg.

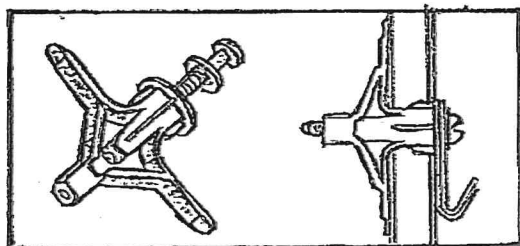
2. X-koukku. 1-naulainen ↓ 5 kg, 2-naulainen ↓↓ 15 kg.

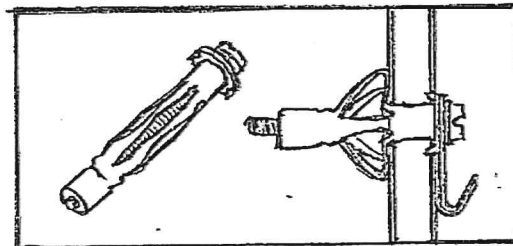
3. Kiprokki-ankkuriruuvit ↓ 20 kg.

4. Teröskiprokki-ankkuriruuvi ↓ 40 kg.
Teröskiprokki-kottokoukku ↓↓ 16 kg.

5. Hilti HLD2 -muovitulppa ↓ 15 kg.

6. Molly 6S -ankkuriruuvi ↓ 20 kg.

KORJAUSVASTUUT

Seuraavassa taulukossa on esitetty kenelle kustannusvastuut missäkin asiassa kuuluvat.

Kustannusvastuu A: asukkaalla T: Terva-asunnoilla A/T: asukkaalla/ Terva-asunnoilla

Merkkien selitykset:

* Ota yhteys isännöitsijään

** Sovittava ja hyväksyttävä aina isännöitsijällä etukäteen ja jälkikäteen

*** Työn saa tehdä vain ammattimies tai asiantuntija

T/A = Kustannusvastuu määräytyy tapauskohtaisesti aiheuttamisperiaatteen mukaan.

Avaimet ja lukot		Lämmitys ja ilmanvaihto	
- lisäävaimet	A *	- pattereiden ilmaaminen	T/A *
- huoneiston ulko-oven sarjoitus	T/A *	- patteriventtiilin korjaus ja säätö	T
- turvalukon asennus	A *	- ilmanvaihtojärjestelmän säätö	T
- varmuusketjun asennus	A *	- ilmanvaihtohormien puhdistus	T
		- ilmanvaihtoventtiilien puhdistus	A
Ikkunat		Vesi- ja viemärilaitteet	
- ikkunapuitteiden korjaus	T	- pesualtaan tulppa	A
- ikkunapuitteiden maalaus	T	- suihkuletkun vaihtaminen	T
- ikkunoiden lasien vaihto tai korjaus	T/A	- pesukoneliitännät	A
- ikkunoiden tiivistys	T/A	- lattiakaivojen puhdistus	A
- aukipitolaitteet ja helat	T	- WC- istuimen kansien vaihto	A/T
Ovet		- putkistovuodot ja viemäritukokset	T
- huoneiston ulko- tai parvekkeen oven korjaus	T	- vesihanojen korjaus ja uusiminen	T
- ovisilmän hankinta ja korjaus	A *	Sähkölaitteet	
- ovien korjaus	T/A *	- palovaroittimet paristoineen	T
Keittiön kalusteet		- sulakkeiden ja hehkulamppujen vaihto	A
- keittiönkalusteiden kunnostaminen	T	- loisteputkien ja sytyttimien vaihto	A/T
- asunnon varusteisiin kuuluvan jää-viileäkaapin korjaus	T	- jääkaapin ja uunin lamppujen vaihto	A
- kuivausritilöiden vaihto	T	- valaisimet, valaisinkuvut	A
- rasvasuodattimen puhdistus	A	- valokatkaisijat ja pistorasiat	T
Pintaremontit		- lieden levyn uusiminen	T ***
- ulkoseinän korjaus ja parveke	T	- antenniliitosjohto	A
		- saunan kiukaan kivet	A/T
Omatoimiset remontit ja vaihdot			
- sisämaalaukset	A **		

Epäselvissä tapauksissa ota aina yhteyttä Terva-asuntojen toimistolle ennen kuin ryhdyt korjaukseen!

HUONEISTON JA MATERIAALIEN HOITOVINKKEJÄ

1. Älä tee turhia reikiä seiniin. Älä poista vanhoja koukkuja ja nauvoja seinistä, sillä yleensä tuloksena on vain entistä suurempi reikä.
2. Kiinnitä huonekalujen jalkoihin huopapalat.
3. Kuivaa kylpyhuoneen lattiat kuivauslastalla peseytymisen jälkeen. Kylpyhuoneen kuivumista edistää myös kylpyhuoneen oven raolleen jättäminen. Älä kuivaa pyykkiä sisällä huoneistossa!
4. Kylpyhuoneen suihkuverho on hyvä pestä viikoittain, jos suihku on jokapäiväisessä käytössä.

HUONEISTON SIIVOAMISESTA

Asunnon kuntoon vaikuttaa myös siisteys. Siivouksen tehtävänä on puhdistuksen lisäksi pintojen suojaaminen likaantumista, kulutusta sekä ilman ja kosteuden vaikutusta vastaan. Säännöllinen siivoaminen edistää myös hyvää sisäilmaa. Pinnoille kertynyt pöly antaa otolliset kasvuolosuhteet mikrobikasvustolle. Muista siis siivota säännöllisesti! Ilmanpuhdistimet eivät korvaa siivousta, sillä puhdistin riittää vain yhden puhtaan ja kunnossa olevan huoneen ilman puhdistamiseen.

PUHDISTUSAIHEET

Puhdistusaineet helpottavat lian ja pölyn puhdistamista pinnoilta. Seuraavassa on ohjeita erilaisten pintojen siivoamisesta sekä puhdistusaineiden käytöstä.

Puhdistusaineen pH-luku ilmaisee, kuinka hapanta tai emäksistä aine on. PH-asteikko on 0–14, luku 7 kuvaa neutraalia ainetta. Emäksisyys kasvaa siirryttäessä pH 7:stä ylöspäin.

Neutraaleja ja heikosti emäksisiä puhdistusaineita käytetään yleispuhdistukseen, koska ne sopivat kaikenlaisille pinnoille eivätkä ärsytä käsiä. Happamia puhdistusaineita käytetään saostumien poistoon. Emäksisillä aineilla poistetaan pintynyttä likaa.

Puhdistusainepakkauksissa on ohjeet, millaisille pinnoille ainetta saa käyttää, sekä annosteluohjeet. Tutustu huolellisesti ohjeisiin.

Eri pinnoille sopivia puhdistus menetelmiä:

Seinäpinnat

Maalatut seinäpinnat pyyhitään mietoon pesuaineveteen kostutetulla rievulla ja kuivataan. Tapetoidut seinät pyyhitään kuivalla rievulla, tapetti ei kestä vettä.

Lattiapinnat

Muovimatot pestään neutraalilla tai heikosti emäksisellä (pH 8–9) pesuaineliuksella, huuhdellaan ja kuivataan.

Kattopinnat

Puhdistetaan imuroimalla tai pyyhkeellä.

Ikkunat

Lasipinta pestään sienellä/rievulla, joka on kostutettu erittäin miedossa pesuaineliuksessa. Sen jälkeen lasi kuivataan kumilastalla. Ikkunankarmi ja -puitteet pyyhitään kostealla liinalla.

Ovet

Ovilevy, -karmi sekä ovilevyn reunat pyyhitään ensin pehmeällä pyyhkeellä ja sen jälkeen pinnat pyyhitään kostealla liinalla, huuhdotaan ja kuivataan.

Wc ja kylpyhuone

Wc:n ja kylpyhuoneen puhdistusaineet ovat usein joko vahvasti happamia tai vahvasti emäksisiä. Happamat puhdistusaineet on tarkoitettu kalkki- ja muiden saostumien poistoon, emäksiset taas hyvin likaisten pintojen puhdistukseen. Desinfioidut puhdistusaineet tuhoavat myös pieneliöitä. Wc-istuimen puhdistamiseen kannattaa hankkia wc-harja ja jokin puhdistusaine. Jos wc- istuinta ei säännöllisesti puhdisteta ja lika pääsee paakkuuntumaan istuimen pohjalle, istuinta on lähes mahdoton saada puhtaaksi.

LEMMIKKIELÄIMET

Lemmikkieläinten pitäminen asunnossa on sallittua.

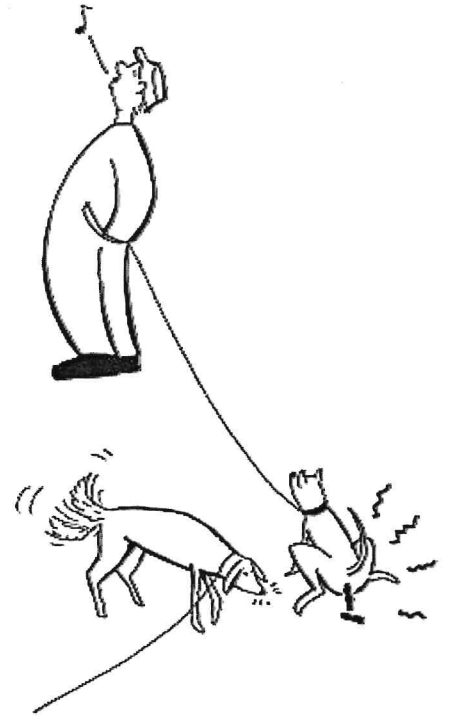
Asukkaan tulee huolehtia, etteivät lemmikkieläimet tuota vahinkoa asunnolle tai häiriötä naapureille. Lemmikkieläimet on pidettävä kytkettyinä, myös talon pihalla. Huolehdi koirasi kasvattamisesta, että se ei rähinöimällä ja haukkumalla pelota muita asukkaita. Hyvin käyttäytyvä ja ystävällinen lemmikkieläin on ilo myös naapureillesi.

Lemmikkieläintä ei saa jättää pitkiksi ajoiksi yksin asuntoon. Jatkuva koiran haukkuminen häiritsee naapureita, eikä se ole koirallekaan hauskaa.

Koiran ulostejätteitä ei saa jättää yleisille piha-alueille.

LUMITYÖT JA HIEKOTUS

Huoltoyhtiö huolehtii hiekoittamisesta yleisillä alueilla. Äkillisistä vaaratilanteista ilmoitusvelvollisuus ja jokaisen aloitettava akuutti liukkaudentorjunta ennen huollon tuloa. Talon piha-alueelta löytyy hiekoitusastia, jota asukkaat voivat käyttää hiekoitukseen. Kerrostaloasunnoissa asukkaiden tulee tehdä lumityöt sekä liukkauden torjunta oman autonsa parkkipaikalta. Rivitaloasunnoissa asukkaille kuuluu parkkipaikan puhtaanapidon lisäksi myös asuntonsa porrasedustojen sekä asuntonsa piha-alueen lumityöt ja liukkauden torjunta.

TOIMINTA HÄIRIÖTILANTEISSA

Kukaan ei saa käyttäytymisellään tai muulla tavoin häiritä toisten asumisviihtyisyyttä. Talossa asuvien on noudatettava normaalin kotirauhan edellyttämiä käytöstapoja. Asukkaiden on huolehdittava siitä, että myös heidän vieraansa noudattavat talon järjestyssääntöjä. Häiritsevä elämä on kiellettyä 22.00–07.00 välisenä aikana, mutta muulloinkaan se ei ole suotavaa.

Mikäli häiriköintiä tapahtuu naapurissasi tai asuinalueellasi, toimi seuraavasti:

1. Soita poliisin hätänumeroon **112**.
2. Huoltomies tulee avaamaan poliisin pyynnöstä oven, jos häiriköinti tapahtuu lukittujen ovien takana.
3. Ota yhteyttä isännöitsijän toimistoon heti seuraavana arkipäivänä tai täytä häiriöntuottamusilmoitus.
4. Tarkistettuaan ensin tilanteen, isännöitsijä ottaa yhteyttä häirikköön.
5. Jos häiriö jatkuu huomautuksesta huolimatta, tulee häiriöntuottamusilmoitus toimittaa isännöitsijälle kahden asukkaan allekirjoittamana. Heidät kutsutaan tarvittaessa käräjäoikeuteen todistajiksi.
6. Terva-asunnot ilmoittaa häirikölle vuokrasopimuksen purkamisesta.
7. Asiapaperit toimitetaan tarvittaessa käräjäoikeuteen, joka päättää asiasta.
8. Ulosottomies ilmoittaa häätöpäivän ja toimittaa häädön.

VUOKRALAISDEMOKRATIA

Laki yhteishallinnosta vuokrataloissa antaa mahdollisuuden asukkaille käyttää vaikutusvaltaa omaa asumistaan koskevissa asioissa. Asukasdemokratia toimintaa on Terva-asuntojen suurimmissa kerrostaloissa. Jos olet kiinnostunut toiminnasta, ota yhteyttä isännöitsijään. Laki yhteishallinnosta vuokrataloissa (16.7.1990/649) löytyy tämän asukasoppaan lopusta.

AVAIN HUKASSA?

Jos avaimesi on kadonnut tai jäänyt oven väärälle puolelle, etkä pääse sisälle asuntoosi, niin soita huoltoyhtiölle. Huoltoyhtiö perii maksun oven avaamisesta, jonka suuruus vaihtelee vuorokauden ajankohdan mukaan. Mikäli sinulla on maksamattomia ovenavausmaksuja, niin silloin huoltoyhtiö ei ole velvollinen tulemaan oven avaukseen. Maksa siis ovenavausmaksusi ja jos maksat käteisellä niin laskutuslisä jää pois.

Jos avaimesi on kokonaan kadonnut, ota yhteyttä isännöitsijän toimistoon heti seuraavana arkipäivänä.

PALVAROITIN

Osassa asuntoja on sähköverkkoon kytketyt palovaroittimet. Näissä palovaroittimissa on varmenneparisto sähkökatkosten varalle. Varmenneparisto vaihdetaan Terva-asuntojen toimesta kolmen vuoden välein.

Niihin asuntoihin, joissa ei ole sähköverkkoon kytkettyä palovaroitinta asennettiin Terva-asuntojen toimesta palovaroittimet tammikuussa 2026. Lisäksi Kerrostalojen rappukäytäviin asennettiin palovaroittimet tammikuussa 2026.

**Palovaroitin
valvoo yötä päivää!**

Palovaroittimissa on 3 V:n litium-mangaaniparisto, jota ei voi vaihtaa. Palovaroittimen ja pariston käyttöikä on 10 vuotta.

Voimassa olevan pelastuslain mukaan rakennuksen omistaja vastaa siitä, että kaikissa asunnoissa on toimivat palovaroittimet.

Asukkaan tehtävät ja vastuut:

- Asukas huolehtii palovaroittimen testauksesta. Testaa palovaroitin kerran kuukaudessa painamalla testipainiketta.
- Asukkaan vastuulla on ilmoittaa Terva-asunnoille palovaroittimen vikaantumisesta.
- Asukas huolehtii itse hankkimistaan ylimääräisistä palovaroittimista, Terva-asunnot ei vastaa niistä.
- Terva-asuntojen asentamia palovaroittimia ei saa poistaa tai vahingoittaa.
- Pois muuttaessa palovaroitin tulee jättää asuntoon.

Palovaroitin

- Havaitsee pienenkin määrän asuntopalossa syntyvää savua ja palokaasua
- Herättää nukkuvan
- Antaa aikaa pelastautua, pelastaa ja jopa sammuttaa alkavan palon.

Palovaroittimen hälyttäessä sinulla on muutama minuutti aikaa pelastaa itsesi ja muut vaarassa olevat. Jo 2-3 minuutin kuluttua palon syttymisestä on asunosi luultavasti täyttynyt savusta. Vielä muutama minuutti ja sisälämpötila on nousut useaan sataan asteeseen.

KUN PALVAROITIN HÄLYTTÄÄ, TOIMI NOPEASTI JA TEHOKKAASTI

1. Pelasta kaikki asunnossa olevat
2. Rajoita palo sulkemalla ovet ja ikkunat
3. Ilmoita tulipalosta hätänumeroon 112
4. Sammuta lähimmällä alkusammuttimella
5. Opasta palokunta paikalle

PELASTUSSUUNNITELMA

Taloosi on tehty asuinkiinteistön pelastussuunnitelma, jossa on ohjeita hätä- ja vaaratilanteiden varalle. Kerrostaloissa pelastussuunnitelma löytyy pesutuvan yhteydestä/kellari- tai rappukäytävältä. Rivitaloissa se on pesutuvan yhteydestä tai saat sen Terva-asuntojen toimistolta. Tutustu pelastussuunnitelmaan sillä jokaisen on hyvä ja pitää tutustua siihen.

VAKUUTUKSET

Kiinteistöön kohdistuvia vahinkoriskejä ovat mm. tulipalot, vuotovahingot, LVIS-tekniikan rikkoutumisvahingot sekä luonnonilmiöihin, rikoksiin, ilkeiltä ja vastuukysymyksiin liittyvät riskit.

Taloyhtiöllä on kiinteistövakuutus, joka korvaa rakennukselle aiheutuneet vahingot. Asukkaalla tulisi olla kotivakuutus oman koti-irtaimistonsa suojaksi. Asuinkiinteistössä tapahtuneessa tulipalossa, vuotovahingossa tai muussa onnettomuudessa tuhoutunutta koti-irtaimistoa ei korvata vuokranantajan kiinteistövakuutuksesta.

Mikäli tulipalon, vuotovahingon tai muun onnettomuuden jälkeen asukas joutuu muuttamaan muualle, niin vuokranantajan kiinteistövakuutus ei korvaa muutosta aiheutuvia kustannuksia, vaan ne kuuluvat asukkaan kotivakuutuksen korvauspiiriin.

KOTIVAKUUTUS KANNATTAA HANKKIA!

TOIMINTA HÄTÄTILANTEISSA

Mikäli on sattunut onnettomuus, niin toimi seuraavasti:

1. Varmista ettei ihmisiä ole vaarassa. Aloita ensiapu, jos sitä tarvitaan.
2. Soita yleiseen hätänumeroon 112.

Kerro ensin, mitä on tapahtunut ja missä.
Vastaa sinulle esitettyihin kysymyksiin.
Toimi sinulle annettujen ohjeiden mukaan.
Lopeta puhelu vasta kun saat luvan.

3. Estä lisävahinkojen syntyminen, jos se on mahdollista
4. Ohjaa pelastusajoneuvot onnettomuuspaikalle.

Poliisin hätänumero on myös 112.

J Ä R J E S T Y S S Ä Ä N N Ö T

YLEISET JÄRJESTYSTÄ KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

Kukaan ei saa käyttäytymisellään tai muulla tavoin tarpeettomasti häiritä toisten asumisviihtyisyyttä. Talossa asuvien on muutoinkin noudatettava normaalin kotirauhan edellyttämiä käytöstapoja. Talon asukkaiden on huolehdittava siitä, että myös heidän vieraansa noudattavat näitä järjestyssääntöjä.

Sen lisäksi, mitä lait, asetukset ja Kuhmon kaupungin järjestyssäännöt määräävät, on asukkaiden sovinnollisen ja tahdikkaan asumisen onnistumiseksi otettava huomioon seuraavat määräykset:

- 1 § Ulko-ovet on pidettävä lukittuina klo 20.00 – 06.00.
Kellarikäytävien ja ulkoiluvälinevarastojen ovet on **aina** pidettävä lukittuina.
Asunnon avaimia ei saa jättää huoneisto-oviin niin, että sivullinen voi ne ottaa.
- 2 § Häiritsevä elämä on kiellettyä klo 22.00 - 7.00 välisenä aikana. Muulloinkaan se ei ole suotavaa. Edellä mainittu koskee asuntoa, parveketta, yhteistiloja ja piha-aluetta.
Koiria ei saa jättää asuntoon yksin haukkumaan.
- 3 § Mattojen piiskaaminen on sallittua **vain** pihalla, ei missään tapauksessa parvekkeella.
Parvekkeelle kertynyttä pölyä, koirankarvoja, tupakantumpeja sekä muita roskia ei saa heittää alas parvekkeelta. Parvekkeet on pidettävä lumettomina.
Parvekkeilla ei saa laittaa ruokaa.
- 4 § Viemäriverkostoa ei saa käyttää minkäänlaisten roskien poistamiseen.
- 5 § Koirien ulkoiluttaminen suoritetaan pihapiirin ulkopuolella, ei lasten leikkipaikoilla.
- 6 § Kellaritiloissa on palavien nesteiden säilytys ja käyttö kielletty. Bensiinikäyttöisten ajoneuvojen ja laitteiden säilytys ja käyttö on kellaritiloissa kielletty.
- 7 § Pihan siisteyden kannalta on tärkeää, että ruoantähteet ym. roskat viedään niille varattuihin roskalaatikoihin.
Polkupyörät, kelkat ja sukset säilytetään niille varatuissa paikoissa, ei milloinkaan seinää vasten eikä portaiden edessä.
- 8 § Hyväksymättömien sähkölaitteiden käyttö on **ankarasti kielletty**. Autojen lämmityssähkön ottaminen huoneistoista parvekkeiden kautta on kielletty.
- 9 § Turhaa veden ja sähkön käyttöä on vältettävä. Vesijohtovuodot yms. on **aina heti** niiden ilmaannuttua ilmoitettava talonmiehelle.
- 10 § Piha-alueella autolla ajo on sallittua **ainoastaan huoltoajossa**. Pysäköinti on sallittua ainoastaan asukas- ja vieraspysäköintiin varatuilla paikoilla.
Nurmikoiden ja istutusten kaikenlainen vahingoittaminen on kiellettyä.
- 11 § Rakennuksen tarvelemisestä, ikkunoiden rikkomisesta, seinien ja lattioiden vaurioitumisesta yms. vahingon aiheuttamisesta vaaditaan syylliseltä täysi korvaus.
- 12 § Tupakointi on kielletty talojen yhteisissä ja yleisissä sisätiloissa. Tupakointikielto asunnoissa on kirjattu vuokrasopimukseen. Asumisviihtyvyyden turvaamiseksi tupakointia ei suositella parvekkeilla.
Vuokralainen on korvausvelvollinen tupakansavun huoneistolle aiheuttamista vahingoista.

JOS HALUAT RAUHALLISEN YÖN, SALLI SE MYÖS NAAPURILLESII.

